

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни/освітнього компоненту	ВК45/ ВК33 Психологія сім'ї
Освітня програма	Початкова освіта. Психологія
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю	Екзамен
Мова викладання	Українська
Викладач	Кандидат психологічних наук, доцент Яцюк Наталія Олександрівна
CV викладача (in) на сайті кафедри	https://psuhologia.rshu.edu.ua/kafedra/kafedra-vikovo-i-ta-pedahohichnoi-psykholohii
E-mail викладача:	nataliia.yatsiuk@rshu.edu.ua

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу - забезпечення глибокої теоретичної і практичної підготовки здобувачів до здійснення професійної діяльності в галузі психологічної допомоги сім'ї, формування в них системи професійних знань і умінь. Виробити навички використання психологічних знань у практиці власної життєдіяльності.

Курс «Психологія сім'ї» із циклу вільного вибору дисциплін для підготовки освітнього ступеня «бакалавр». Даний курс розкриває найбільш важливі проблеми становлення та розвитку шлюбно-родинних взаємин; функціонування сімейної системи; підтримання психологічного клімату сім'ї; кризових періодів у шлюбно-розлучній ситуації та особливості практичної роботи з подружжям.

Завдання навчальної дисципліни:

- 1) ознайомити здобувачів вищої освіти із основними психологічними концепціями та їх місцем в історії сім'ї;
- 2) розвивати уміння володіти сучасними методами та техніками, що є найбільш доцільними під час діагностики та консультативній роботі із сім'єю;
- 3) ознайомити із найважливішими концептуальними моделями сімейних взаємин, особливостями гармонізації шлюбно-сімейних стосунків;
- 4) забезпечити кваліфікаційну компетентність майбутніх фахівців у галузі психології сім'ї; зокрема у практичній роботі з подружжям.
- 5) формувати у студентів наукового світогляду та переконань, які сприяли б системному підходу до аналізу закономірностей функціонування сім'ї.

У процесі вивчення навчальної дисципліни у здобувачів вищої освіти формуються такі компетентності:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.

Загальна компетентність (ЗК):

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина

в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-4. Здатність працювати в команді.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

спеціальні (фахові, предметні):

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

Програмні результати навчання (ПР)

ПР-01 Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПР-02 Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПР-05 Організувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

ПР-07 Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-08 Організувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПР-15 Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

ПР-17 Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР-18 Застосовувати теоретичні знання на практиці під час виконання трудових функцій.

ПР-19 Визначати та прогнозувати актуальні напрями і завдання психологічної профілактики, планувати, організувати та визначати ключові показники ефективності психологічної профілактики відповідно до визначених потреб та цільової аудиторії.

ПР-20 Вибирати та застосовувати ефективні інструменти (методи, методики, процедури) для визначення потреб у психологічній просвіті, психологічній діагностиці, психологічному консультуванні та психологічному супроводі, визначати їх мету, завдання та ключові показники ефективності для окремої цільової аудиторії, отримувати зворотній зв'язок

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика сім'ї

Тема 1. Психологія сім'ї як наука

Тема 2. Історичні зміни сім'ї та шлюбу

Тема 3. Соціально-психологічна модель сімейних відносин

Змістовий модуль 2. Психологічна готовність молоді до шлюбно-сімейних взаємин

Тема 4. Формування подружньої пари

Тема 5. Психологія сексуальності

Тема 6. Сімейні конфлікти

Тема 7. Розлучення та повторні шлюби

Змістовий модуль 3. Психологічна допомога сім'ї

Тема 8. Вплив сім'ї на формування особистості дитини

Тема 9. Сімейне консультування та психотерапія